ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1999

Vyhlásené: 29.12.1999 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

**368**

**ZÁKON**

zo 7. decembra 1999

**o rezervách a opravných položkách na zistenie základu dane z príjmov**

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

**Predmet úpravy**

**§ 1**

Tento zákon upravuje na účely zistenia základu dane z príjmov fyzických osôb a dane z príjmov právnických osôb spôsob tvorby a výšku rezerv a opravných položiek, ktoré sú výdavkami (nákladmi) vynaloženými na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmov[1]) daňovníkov dane z príjmov fyzických osôb a dane z príjmov právnických osôb.

**§ 2**

(1) Rezervami na účely tohto zákona sú rezervy v bankovníctve, rezervy v poisťovníctve, rezervy na opravy hmotného majetku, rezervy na lesnú pestovnú činnosť a ostatné rezervy v rozsahu ustanovenom týmto zákonom.

(2) Opravnými položkami sú opravné položky, ktoré tvoria

a) banky a pobočky zahraničných bánk a Exportno-importná banka k pohľadávkam, pri ktorých sa odôvodnene predpokladá, že nebudú uspokojené v plnej výške ich menovitej hodnoty,

b) veritelia k pohľadávkam voči dlžníkom v konkurznom a vyrovnávacom konaní,[2])

c) poisťovne k pohľadávkam z poistenia v prípade zániku poistenia.[3])

(3) Na účely tohto zákona

a) pohľadávkou z aktívnych obchodov bánk (§ 5) je každý nárok banky na plnenie pohľadávky z poskytnutých úverov od klientov, ktorý vznikol v dôsledku podnikateľských aktivít,

b) menovitou hodnotou pohľadávky (§ 5) je istina poskytnutého úveru a úrok; nezapočítavajú sa úroky z omeškania a zmluvné pokuty,

c) pohľadávkami, pri ktorých sa odôvodnene predpokladá, že budú uspokojené v plnej výške ich menovitej hodnoty vrátane štandardných pohľadávok s výhradou, a pohľadávkami, pri ktorých sa odôvodnene predpokladá, že nebudú uspokojené v plnej výške ich menovitej hodnoty vrátane neštandardných, pochybných a sporných a stratových pohľadávok, sú pohľadávky triedené a vymedzené tak, ako to ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá Národná banka Slovenska.

**§ 3**

Spôsob tvorby rezerv a opravných položiek za zdaňovacie obdobie a ich výška musia byť preukázateľné. Pri inventarizácii[4]) sa posudzuje účel, odôvodnenosť a výška rezerv a opravných položiek.

**§ 4**

(1) Rezervy a opravné položky sa musia rozpustiť, ak pominú dôvody, pre ktoré boli vytvorené, a to v prospech výnosov v tom zdaňovacom období, v ktorom tieto dôvody zanikli. Výnosy vyplývajúce zo zrušenia rezerv a opravných položiek, ktorých tvorba sa uznala za výdavky (náklady),[1]) sú súčasťou základu dane z príjmov.

(2) Za výdavky (náklady) sa neuznávajú rezervy tvorené na obstaranie hmotného majetku a nehmotného majetku.[5])

(3) Zostatok rezerv a opravných položiek overený inventarizáciou sa prevádza do nasledujúceho zdaňovacieho obdobia.

**§ 5**
**Rezervy a opravné položky v bankovníctve**

(1) Za výdavky (náklady) na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmov sa uznávajú bankám a pobočkám zahraničných bánk[6]) a Exportno-importnej banke Slovenskej republiky[7])

a) rezervy na pohľadávky z aktívnych obchodov bánk so zmluvnou dobou splatnosti dlhšou ako 1 rok, pri ktorých sa odôvodnene predpokladá, že budú uspokojené vo výške ich menovitej hodnoty, do výšky 2 % priemerného stavu týchto pohľadávok; priemerný stav pohľadávok za zdaňovacie obdobie sa vypočíta z ich stavov k poslednému dňu kalendárneho štvrťroka,

b) rezervy na pohľadávky z aktívnych obchodov bánk k štandardným pohľadávkam s výhradou, s výnimkou pohľadávok uvedených v písmene a), do výšky 5 % priemerného stavu týchto pohľadávok; priemerný stav pohľadávok za zdaňovacie obdobie sa vypočíta z ich stavov k poslednému dňu kalendárneho štvrťroka,

c) rezervy na poskytnuté záruky vo výške 2 % z priemerného stavu týchto záruk; priemerný stav záruk za zdaňovacie obdobie sa vypočíta z ich stavov k poslednému dňu kalendárneho štvrťroka,

d) opravné položky k pohľadávkam z poskytnutých úverov, pri ktorých sa odôvodnene predpokladá, že nebudú uspokojené vo výške ich menovitej hodnoty, a to k neštandardným pohľadávkam do výšky 20 % ich menovitej hodnoty, k pochybným a sporným pohľadávkam do výšky 50 % ich menovitej hodnoty, k stratovým pohľadávkam do výšky 100 % z ich menovitej hodnoty.

(2) Do výšky rezerv a opravných položiek uznávaných za výdavky (náklady) podľa odseku 1 sa započítava aj zostatok rezerv a opravných položiek z predchádzajúceho zdaňovacieho obdobia (§ 4 ods. 3).

(3) Bankové rezervy a opravné položky slúžia na krytie strát z odpisu pohľadávok, ku ktorým sú vytvorené. Opravné položky k pohľadávkam sa zrušia v prospech výnosov aj v prípade ich postúpenia.

(4) Ak banka a pobočka zahraničnej banky na základe žiadosti podanej najneskôr mesiac pred termínom na podanie daňového priznania za zdaňovacie obdobie, na ktoré sa tvorba rezerv a opravných položiek vzťahuje, na základe údajov účtovníctva a obchodnej dokumentácie[8]) preukáže

odôvodnenosť vyššej tvorby rezerv a opravných položiek, môže Ministerstvo financií Slovenskej republiky tvorbu týchto rezerv a opravných položiek uznať v takto preukázanej výške.

## § 6
## Rezervy a opravné položky v poisťovníctve

Z rezerv a opravných položiek vytváraných v poisťovníctve podľa osobitných predpisov[7],[9]) sa za výdavky (náklady) na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmov za zdaňovacie obdobie uznávajú

a) rezervy na neživotné poistenie takto:
   1. rezerva na poistné budúcich období v plnej výške,
   2. rezerva na poistné plnenia, rezerva na poistné prémie a zľavy, rezerva na vyrovnávanie mimoriadnych rizík a ďalšie rezervy, ak to ustanoví osobitný zákon (§ 9) v úhrne do výšky 60 % predpísaného poistného z neživotného poistenia upraveného o tvorbu a použitie rezervy na poistné budúcich období,
b) rezervy na životné poistenie takto:
   1. rezerva na poistné budúcich období, rezerva na poistné plnenia a rezerva na poistné prémie a zľavy v plnej výške,
   2. rezerva na životné poistenie a rezerva na krytie záväzkov z finančného umiestnenia v mene poistených vo výške, ktorá nesmie prekročiť objem záväzkov vypočítaných metódami poistnej matematiky vyplývajúcich zo životných poistení splatných podľa uzavretých poistných zmlúv,
c) opravné položky k pohľadávkam z poistenia v prípade zániku poistenia[3]) do výšky 60 % súhrnu týchto pohľadávok.

## § 7
## Rezerva na opravu hmotného majetku

(1) Rezerva na opravu hmotného majetku,[10]) ktorého odpisovanie určené zákonom o daniach z príjmov trvá osem a viac rokov,[11]) sa za výdavky (náklady) na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmov uznáva daňovníkom dane z príjmov, ktorí

a) majú k hmotnému majetku vlastnícke právo alebo vykonávajú správu tohto majetku,[12]) ak túto rezervu nevytvára nájomca podľa písmena b),
b) sú nájomcami hmotného majetku a na opravu prenajatého majetku sú zaviazaní písomnou zmluvou.

(2) Za opravu podľa tohto zákona sa nepovažuje technické zhodnotenie podľa osobitného zákona.[13])

(3) Rezerva podľa odseku 1 sa nevytvára, ak ide o

a) hmotný majetok určený na likvidáciu,
b) opravy na odstránenie škody,
c) opravy, ktoré sa pravidelne opakujú každý rok.

(4) Výška rezervy na opravu hmotného majetku sa určí podľa jednotlivých vecí určených na opravu na základe rozpočtu nákladov na ich opravu. Rezerva na opravu hmotného majetku sa môže tvoriť len rovnomerne najmenej počas dvoch rokov, a to najviac do výšky 80 % vstupnej ceny alebo zvýšenej vstupnej ceny hmotného majetku, pri nehnuteľnostiach obstaraných pred 31. decembrom 1992, zvýšenej o vykonané technické zhodnotenie do 31. decembra 1998.

(5) Ak je daňovníkovi dane z príjmov známa skutočnosť odôvodňujúca zmenu výšky rezervy, upraví rezervu alebo jej zostatok v zdaňovacom období, v ktorom mu je táto skutočnosť známa.

Rezerva alebo jej zostatok sa zruší v prospech výnosov (príjmov) aj vtedy, ak sa nevyčerpala najneskoršie do konca zdaňovacieho obdobia nasledujúceho po zdaňovacom období, v ktorom sa začala oprava. Pri opravách hmotného majetku zaradeného do odpisovej skupiny 4 a 5 sa čerpanie rezervy predlžuje o jedno zdaňovacie obdobie. Pri opravách, ktorých dĺžka vyplýva alebo je určená priamo spôsobom použitej technológie opravy, môže byť rezerva čerpaná do konca zdaňovacieho obdobia, v ktorom je oprava skončená. Rovnako sa rezerva zruší aj v prípade, ak sa oprava nezačala, najneskoršie do konca zdaňovacieho obdobia nasledujúceho po období, v ktorom sa predpokladalo začať opravu.

(6) Doba tvorby rezervy nesmie prekročiť polovicu doby odpisovania hmotného majetku určenú osobitným zákonom.[14]) Ak polovica doby odpisovania netvorí celé zdaňovacie obdobie, predlžuje sa doba tvorby rezervy do konca posledného zdaňovacieho obdobia.

## § 8
## Rezerva na lesnú pestovnú činnosť

(1) Rezerva na lesnú pestovnú činnosť sa za výdavok (náklad) na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmov uznáva daňovníkom dane z príjmov, ktorí sú podľa osobitného zákona[15]) povinní vykonávať obnovu, ochranu a výchovu lesných porastov.

(2) Tvorba rezervy sa určí v ročnom projekte lesnej pestovnej činnosti potvrdenom odborným lesným hospodárom.[16]) Ak sa na túto činnosť poskytla dotácia, rezerva sa nevytvára.

(3) Rezerva sa čerpá pri vykonávaní lesnej pestovnej činnosti. Ak sa táto činnosť nevykonáva podľa projektu lesnej pestovnej činnosti, rezerva sa zruší.

## § 9
## Ostatné rezervy

Na účely zistenia základu dane z príjmov sa uznáva aj rezerva finančných prostriedkov na sanáciu pozemkov dotknutých ťažbou,[17]) rezerva na uzavretie, rekultiváciu a monitorovanie skládok po ich uzavretí, ak povinnosť jej tvorby ustanoví osobitný zákon, a rezerva, pri ktorej osobitný zákon, ktorým je tvorba rezervy určená, uvedie, že ide o výdavok (náklad) na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmov.[1])

## § 10
## Opravné položky k pohľadávkam voči dlžníkom v konkurznom a vyrovnávacom konaní

(1) Opravné položky k pohľadávkam voči dlžníkom v konkurznom a vyrovnávacom konaní sa za výdavky (náklady) na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmu uznávajú daňovníkom dane z príjmov účtujúcim v sústave podvojného účtovníctva najviac do výšky v určenej lehote prihlásených pohľadávok. Pri bankách sa uznávajú opravné položky voči dlžníkom v konkurznom a vyrovnávacom konaní vo výške rozdielu medzi hodnotou v určenej lehote prihlásených pohľadávok a ich hodnotou zahrnutou do výdavkov podľa § 5.

(2) Opravné položky k pohľadávkam voči dlžníkom v konkurznom a vyrovnávacom konaní sa uznávajú za výdavky (náklady), počínajúc zdaňovacím obdobím, v ktorom boli pohľadávky v určenej lehote prihlásené.

(3) Opravné položky k pohľadávkam voči dlžníkom v konkurznom a vyrovnávacom konaní sa zrušujú v prospech výnosov v rozsahu uspokojenia pohľadávok v konkurznom alebo vyrovnávacom konaní alebo v prípade, ak pohľadávky zamietol správca konkurznej podstaty alebo súd svojím rozhodnutím. Základ dane z príjmov sa upravuje o výšku rozpustených opravných položiek. Pri

bankách sa upraví základ dane o výšku zrušených opravných položiek vytvorených po účinnosti tohto zákona.

(4) Ustanovenia odsekov 1 až 3 sa použijú aj na pohľadávky voči dlžníkom v zahraničí. V prípade, ak ide o pohľadávky voči dlžníkom, ktorí majú sídlo alebo bydlisko v štáte, v ktorom nie je právna norma zodpovedajúca zákonu o konkurze a vyrovnaní, môže daňovník dane z príjmov vytvoriť opravné položky aj na pohľadávky, ktoré sa vymáhajú prostredníctvom súdu v inom štáte.

**Prechodné a záverečné ustanovenia**

**§ 11**

(1) Zostatky rezerv uznávaných za výdavky (náklady) na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmov vytvorených podľa doterajších predpisov sa prevádzajú do nasledujúceho obdobia a považujú sa za rezervy alebo opravné položky podľa tohto zákona. Opravné položky upravené týmto zákonom a doteraz neuznávané za výdavky (náklady),[1]) ktoré boli vytvorené do 1. januára 2000 a použité po 1. januári 2000, nezvyšujú základ dane z príjmov v zdaňovacom období, v ktorom boli použité.

(2) Ustanovenie § 7 ods. 6 o dobe tvorby rezervy sa použije na rezervy, ktorých tvorba sa začala v zdaňovacom období roku 2000.

**§ 12**

Zrušuje sa zákon č. 610/1992 Zb. o rezervách pre zistenie základu dane z príjmov.

**§ 13**

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 2000.

**Rudolf Schuster v. r.**

**Jozef Migaš v. r.**

**Mikuláš Dzurinda v. r.**

1) § 24 zákona č. 366/1999 Z. z. o daniach z príjmov.

2) Zákon č. 328/l99l Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov.

3) § 801 Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 509/1991 Zb.

4) Zákon č. 563/1991 Zb. o účtovníctve v znení neskorších predpisov.

5) § 25 zákona č. 366/1999 Z. z.

6) Zákon č. 21/1992 Zb. o bankách v znení neskorších predpisov.

7) Zákon č. 80/1997 Z. z. o Exportno-importnej banke Slovenskej republiky v znení zákona č. 336/1998 Z. z.

8) § 21 a 24 zákona č. 21/1992 Zb. v znení neskorších predpisov.§ 33 ods. 1 a § 37 ods. 7 zákona č. 80/1997 Z. z.

9) Zákon Slovenskej národnej rady č. 24/1991 Zb. o poisťovníctve v znení neskorších predpisov.Vyhláška Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 136/1996 Z. z., ktorou sa ustanovuje tvorba, použitie a spôsob umiestnenia prostriedkov rezerv poisťovne v znení vyhlášky Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 177/1999 Z. z.

10) § 26 ods. 2 zákona č. 366/1999 Z. z.

11) § 30 zákona č. 366/1999 Z. z.

12) Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov.Zákon Slovenskej národnej rady č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov.

13) § 33 zákona č. 366/1999 Z. z.

14) Zákon č. 366/1999 Z. z.

15) Zákon Slovenskej národnej rady č. 100/1977 Zb. o hospodárení v lesoch a štátnej správe lesného hospodárstva v znení neskorších predpisov.

16) § 13 až 14a zákona Slovenskej národnej rady č. 100/1977 Zb. v znení neskorších predpisov.

17) Zákon č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 498/1991 Zb.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.